

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นางสาวอรนุช ใจแก้ว	
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ
	อาจารย์ ดร.กมล งามสมสุข	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์
ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษา
สถานภาพส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฯ (2) ศึกษาการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
การเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯและ (4) ศึกษาถึง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ ของ
จังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2548 จำนวน 123 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ การแจกแจง
ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และสถิติไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอด
เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ร้อยละ 76.4 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48.46 ปี มีสถานภาพ
สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 80.5 มีภูมิลำเนาอยู่ต่างอำเภอกับศูนย์ฯที่รับผิดชอบ ร้อยละ 51.2

มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 71.5 เงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ 24,775.93 บาท มีอาชีพเสริม ร้อยละ 72.4 มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยเดือนละ 36,102.23 บาท เป็นนักวิชาการส่งเสริม การเกษตร ร้อยละ 79.7 รับผิดชอบศูนย์ฯเฉลี่ย 1.35 ศูนย์ รับผิดชอบศูนย์ขยาย ร้อยละ 60.2 รับราชการสังกัดกรมฯเฉลี่ย 24.17 ปี รับผิดชอบศูนย์ฯเฉลี่ย 6.05 ปี ได้รับการฝึกอบรม เฉลี่ย 4.61 ครั้ง/ปี ได้มีการถ่ายทอดความรู้เฉลี่ย 11.10 ครั้ง/ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ระดับปานกลาง มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (ปัจจัยสูง) ใน ระดับมาก และมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (ปัจจัยเสริม) ในระดับปานกลาง

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

ภารกิจที่ 1 การทำแผน/ผลการปฏิบัติงานและการถ่ายทอดเทคโนโลยีพบว่า ส่วนที่ 1 การทำแผนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ ซึ่งมี 3 ด้านคือ ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติ งานในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านผลการปฏิบัติงานได้ตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี และ ด้านกิจกรรมที่มีการปฏิบัติเพิ่มใหม่ มีผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 91.9, 92.7 และ 67.5 ตามลำดับ ในส่วน ที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของศูนย์ฯ มี 3 ด้านคือ ด้านการจัดทำแผนการถ่ายทอด เทคโนโลยีมี ด้านผลที่ได้ตามแผนการถ่ายทอด และด้านกิจกรรมที่มีการปฏิบัติเพิ่มใหม่มีผู้ ปฏิบัติ ร้อยละ 93.5, 90.2 และ 61.0 ตามลำดับ

ภารกิจที่ 2 การประชุมเยี่ยมเยียนเกษตรกรพบว่า มีผู้ปฏิบัติ ในส่วนที่ 1 ผลการเยี่ยม เกษตรกร มีการเยี่ยมเกษตรกรในลักษณะรายบุคคลและในลักษณะเป็นกลุ่ม ร้อยละ 87.8 และ ร้อยละ 95.1 ส่วนที่ 2 การประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ ร้อยละ 91.9 ส่วนที่ 3 การจัดเวที ชุมชน ร้อยละ 69.1

ภารกิจที่ 3 การปฏิบัติงานตามภารกิจ ส่วนที่ 1 การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ด้าน การจัดทำข้อมูลรายงานภาวะการผลิต โดยที่มีผู้ปฏิบัติดังนี้ ด้านพืช ร้อยละ 91.9 ด้านสัตว์ ร้อย ละ 57.7 ด้านประมง ร้อยละ 56.1 ในด้านการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานตามแผนพัฒนาตำบล โดย ที่มีผู้ปฏิบัติดังนี้ ข้อมูลภาพถ่าย ร้อยละ 72.4 ข้อมูลชีวภาพ ร้อยละ 70.7 ข้อมูลเศรษฐกิจ ร้อย ละ 73.2 และข้อมูลสังคม ร้อยละ 69.1 ส่วนที่ 2 การพยากรณ์พืช 19 ชนิด มีผู้ไม่ได้รับข้อมูล ร้อยละ 48.8 ในด้านการเผยแพร่ข้อมูลการพยากรณ์พืชสู่เกษตรกร มีผู้ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 56.1 โดยส่วนมากมีการใช้การตีประกาศเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลการพยากรณ์พืชสู่เกษตรกร ร้อยละ 67.5 ส่วนที่ 3 การรายงานการคาดคะเนพืช 8 ชนิด มีการรายงานการคาดคะเนพืช 8 ชนิด มีผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 71.5 ส่วนที่ 4 การเตือนภัย การได้รับข้อมูลการเตือนภัยจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง มีผู้ได้รับข้อมูล ร้อยละ 52.8 ในด้านการเผยแพร่ข้อมูลการเตือนภัยสู่เกษตรกร มีผู้ไม่

ปฏิบัติ ร้อยละ 51.2 และโดยส่วนมากมีการใช้ประชุมเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลการเตือนภัยสู่เกษตรกร มีผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 72.4 ส่วนที่ 5 การรายงานภาวะและแนวโน้มการเกิดภัยในพื้นที่ที่มีการรายงานเกี่ยวกับภาวะและแนวโน้มการเกิดภัยในพื้นที่ มีผู้ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 52.0 และมีการใช้หนังสือราชการเป็นวิธีการรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบมีผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 65.9

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ประสิทธิภาพการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบศูนย์ฯ ในภารกิจที่ 3

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือควรมีการจัดฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำข้อมูลเกษตร การพยากรณ์พืช การเตือนภัย และควรเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณในการออกพื้นที่ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และนอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสนับสนุนให้เพิ่มระดับเพดานขั้นของเกษตรตำบลขึ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

Thesis Title Job Performance of Agricultural Extension Officials Responsible for Agricultural Technology Transfer Centers in Chiang Mai Province

Author Miss Oranuch Jaikaew

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Suraphol Sresthaputra	Chairperson
Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member
Lect. Dr. Kamol Ngamsomsuke	Member

Abstract

The purposes of this study, “Job Performance of Agricultural Extension Official Responsible for Agricultural Technology Transfer Centers in Chiang Mai Province” aimed to (1) examine the agricultural extension officials’ personal data, (2) study the agricultural extension officials’ operation, (3) investigate the correlation between personal, economic and social factors, and the factors affecting the operation of agricultural extension officials responsible for Agricultural Technology Transfer Centers in Chiang Mai, and (4) investigate problems, obstacles, including recommendation on the officials’ job performance.

The subjects of this study were 123 agricultural extension officials who worked for Agricultural Technology Transfer Centers in Chiang Mai in 2005. The statistics employed in data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, minimum, maximum, and Chi-Square.

The findings showed that 76.4% of the officials were males and their average age was 48.46. They were married and lived together. 80.5% of them lived outside the area of their responsibility. 51.2% of the subjects graduated with a Bachelor’s Degree, and 71.5% earned approximately 24,755.93 baht per month. Furthermore, 72.4% of them had a part-time job and earned household incomes of approximately 36,102.23 baht per month. 79.7% worked as agricultural extension specialist. They worked for 1.35 transfer center in average, and 60.2% of them were responsible for extension center. Their average year for working in the government service was approximately 24.17 years and they were in charge of taking care of the center for 6.05 years in average. They were trained approximately 4.61 times and had an opportunity to perform knowledge transfer 11.10 times per year in average. In addition, they understood the center’s operation at a moderate level, their encouragement in working (Motivator Factors) was at a high level and at a moderate level (Reinforce Factors).

The operation of the agricultural extension officials working for Technology Transfer Centers in Chiang Mai could be divided as follows:

The first mission was planning/operation's results and technology knowledge transfer. It revealed that in the first part this mission could be categorized into three responsibilities: planning for operation in technology knowledge transfer, the results of the operation and the new activities. The percentage of the officials working according to the plan was 91.9, 92.7 and 67.5 respectively. In the second part, divided into three responsibilities: planning for technology knowledge transfer, the results of the transfer, the new activities. The percentage of the officials working according to the plan was 93.5, 90.2 and 61.0 respectively.

The second mission was an official visit with farmers. This mission was divided into three parts. The first part was the result of the visit, and it showed that the percentage of group and individual visit of the officials were 87.8, and 95.1 respectively. The second part was the Agricultural Technology Transfer Center administrative committee meeting which was 91.9%. Finally, the third part showed that 69.1% of the officials organized a community forum.

Third mission was working according to the mission, divided in to five parts. The first duty was creating an agricultural database on production report. 91.9% of the officials had a database for plants, 57.7% for animals, and 56.1% for fishery. For the database improvement in accordance with a sub-district development plan, 72.4% of the officials improved a physical data, 70.7% biological database, 73.2 % economic database, and 69.1% social database. The second part was about the 19 crops forecast. There were 48.8% of the officials did not receive any crop forecast information. There were 56.1% of the officials did not perform according to the mission. 67.5% of the officials posted a notice of the crop forecast. The third part was the eight crops forecast report, 71.5 % of the officials did this mission. The fourth part was warning or receiving warning from related offices. 52.8% received the warning and 51.2% of the officials did not perform the task and 72.4% organized the meeting in order to spread the warning. The fifth part was the condition and tendency of plague report in Chiang Mai. There were 52.0% did not follow the mission but 65.9% used the official document as a means to report the related offices.

The analysis among independent and dependent variables revealed that: Training experience related with the operation of agricultural extension officials in the third mission.

The suggestions of this study were; (1) arrangement the training course for agricultural extension official who responsible for agricultural technology transfer centers in order to enhance the understanding in creating an agricultural database and forecasting plant, (2) supporting the budget in going out area and others necessary facilities, and (3) promotion of an extra salary ceiling level to the officials in order to work more efficiency.